

สรุปสาระสำคัญของการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology) มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และมีศักยภาพที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการเงินและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประเทศไทยจึงควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาตลาดเงินตลาดทุน ซึ่งรวมถึง การปรับปรุงพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ”) ให้มีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะรองรับนวัตกรรมและการบริการรูปแบบใหม่ การปรับปรุงบทบัญญัติ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดทุน ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการให้บริการของตลาดหลักทรัพย์

นอกจากนี้ พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งขาดการบูรณาการงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุนให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงบทนิยามการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ การกำหนดทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทหลักทรัพย์ และการกำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดเพิ่มเติม

กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศยกเว้นการประกอบธุรกิจ บางลักษณะมิให้เป็นธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ และการจัดการกองทุนรวม และให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีดุลพินิจในการกำหนด ทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทหลักทรัพย์ โดยไม่กำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนชำระแล้วขั้นต่ำ ในกฎหมาย เพื่อให้กฎหมายมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะรองรับนวัตกรรม และให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถ เข้าร่วมทดสอบนวัตกรรมภายใต้โครงการ Regulatory Sandbox ได้ อันเป็นการส่งเสริมพัฒนาการและการแข่งขันของการประกอบธุรกิจในตลาดทุน ทำให้ผู้ลงทุนเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้นและได้รับบริการที่ดีขึ้น ด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำลง

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้คณะกรรมการกำกับตลาดทุนมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นที่ไปในลักษณะเดียวกับการกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทอื่น

2. การให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งให้มีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน

กำหนดให้สำนักงาน ก.ล.ต. ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่ง ให้กรรมการ ผู้บริหาร เลขานุการบริษัท หรือบุคคลใด ๆ จัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในกรณีที่ บริษัทมีการดำเนินงานหรือการบริหารกิจการในลักษณะอันอาจส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือกรณี ที่กรรมการหรือผู้บริหารมีพฤติกรรมที่อาจเป็นเหตุให้บริษัทเสียหายอย่างร้ายแรง หรืออาจทำให้เสื่อมเสีย

สิทธิของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ อันเป็นการเพิ่มช่องทางการจัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน เพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีที่ไม่สามารถใช้กลไกปกติได้แล้ว ทำให้บริษัทจดทะเบียนสามารถดำเนินงานต่อไปได้และป้องกันมิให้ปัญหาลุกลามในวงกว้าง

3. การกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ที่จัดการกองทุนรวม (“บลจ.”) มีหน้าที่ในการจัดการกองทุนรวมด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายละลงทุน (“fiduciary duty”) รวมทั้งปรับปรุงช่องทางและวิธีการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้นรายละลงทุน

กำหนด fiduciary duty ในการจัดการกองทุนรวมของ บลจ. รวมทั้งกำหนดให้ บลจ. ต้องจัดให้มีกลไกตรวจสอบดูแล (oversight) เพื่อให้การจัดการกองทุนรวมมีความเป็นธรรม มีการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างเหมาะสม และเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นรายละลงทุน อันเป็นการยกระดับ governance ของกองทุนรวม ทำให้การจัดการกองทุนรวมของ บลจ. มีการตรวจสอบถ่วงดุลที่ดีและผู้ถือหุ้นรายละลงทุนได้รับความคุ้มครองมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังปรับปรุงช่องทางและวิธีการใช้สิทธิออกเสียงของผู้ถือหุ้นรายละลงทุน โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นรายละลงทุนโดยอ้างอิงจากแนวทางในการประชุมผู้ถือหุ้นตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เพื่อให้ผู้ถือหุ้นรายละลงทุนสามารถปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนเอง และ บลจ. มีโอกาสได้รับมติจากผู้ถือหุ้นรายละลงทุนได้ง่ายขึ้น

4. การปรับปรุงการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

กำหนด regulatory objectives และความคาดหวังในการดำเนินกิจการของตลาดหลักทรัพย์ และให้ตลาดหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด เพื่อให้การกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้ผลการประเมินในโครงการประเมินภาคการเงิน (Financial Sector Assessment Program: FSAP) ในปี 2561 ของประเทศไทยอยู่ในระดับที่ดีขึ้น รวมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม กระบวนการคัดเลือก ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ความรับผิดชอบ (accountability) ของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้การดำเนินกิจการของตลาดหลักทรัพย์มีความโปร่งใส ต่อเนื่อง มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นไปโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ในตลาดทุนอย่างทั่วถึง

5. การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดทุน

5.1 กำหนดให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ มีอำนาจเปิดให้บุคคลอื่นที่มีใช่บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ (“บล. สมาชิก”) สามารถซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนทุกประเภทในตลาดหลักทรัพย์ได้ เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์สามารถเลือกรูปแบบการสร้างพันธมิตรได้อย่างเหมาะสม และรองรับการเชื่อมโยงการซื้อขายหลักทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

5.2 กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. เป็นผู้อนุญาตให้ บล. สมาชิกซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนนอกตลาดหลักทรัพย์แทนตลาดหลักทรัพย์ เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการอนุญาตและเป็นการส่งเสริมการแข่งขัน ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ต้องพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานและคุณภาพในการให้บริการอยู่เสมอ

5.3 กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดให้บุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ (issuer) นำหลักทรัพย์ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับของสำนักงาน ก.ล.ต. มาจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ เป็นการเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุน และเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของตลาดหลักทรัพย์

5.4 กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตศูนย์รับฝากหลักทรัพย์สามารถให้บริการรับฝากหลักทรัพย์ในระบบไร้ใบหลักทรัพย์ (scripless) ได้สำหรับหลักทรัพย์ทุกประเภท เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการประกอบธุรกิจศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ระหว่างตลาดหลักทรัพย์และบริษัทย่อยกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์อื่น

6. การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (“กองทุน CMDF”)

กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุน CMDF ในตลาดหลักทรัพย์ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคลเป็นกิจการที่แยกต่างหากจากตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้มีศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและบูรณาการงานด้านการพัฒนาตลาดทุนไทยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาตลาดทุนมีประสิทธิภาพ ชัดเจน โปร่งใส ต่อเนื่อง และมีการคำนึงถึงประโยชน์ของตลาดทุนในภาพรวม และเพื่อแยกบทบาทในด้านการพัฒนาตลาดทุนออกจากการเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ (exchange function) ของตลาดหลักทรัพย์ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. การเพิ่มประสิทธิภาพ ความชัดเจน และความโปร่งใสในการดำเนินงานของ ก.ล.ต.

แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความชัดเจน และความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และสำนักงาน ก.ล.ต. รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติในการจัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้แผนการดำเนินงานของสำนักงาน ก.ล.ต. สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและวัตถุประสงค์ในการกำกับดูแลตลาดทุน